

Rada vlády pro udržitelný rozvoj

Výbor pro udržitelné municipality

Zápis ze 4. jednání Výboru pro udržitelné municipality při RVUR

Datum: 21. dubna 2015, 13:30 hod.

Místo: místnost 140, Úřad vlády ČR, nábřeží E. Beneše 4

Přítomni: Ivo Bělonohý (STMOÚ), Jiří Burel (MPO/alternace), Yvonna Gailly (Ekologický institut Veronica), Tomáš Hák (COŽP UK), Petr Holý (Asociace krajů/alternace), David Koppitz (MMR), Jiří Krist (NS MAS), Jan Mareš (ÚV), Pavel Nováček (UPOL), Marie Petrová (MŽP), Stanislav Rampas (Spolek pro obnovu venkova), Jan Roneš (MV/alternace), Jakub Rudý (ÚV), Martin Říha (STUŽ), Jan Sedláček (SMS), David Sláma (MV), Pavel Šremer (STUŽ), Petr Švec (NSZM)

Omluveni: Dan Jiránek (SMO), Pavlína Kulhánková (MPO), Miroslav Kundra (Nadace Partnerství), Martin Šimáček (Agentura pro sociální začleňování, ÚV), Alena Šteřlová (WHO)

Neomluven: Zuzana Drhová (Agentura pro sociální začleňování, ÚV/alternace), David Šátek (MF)

Program jednání:

- 1) Kontrola zápisu, aktuality, harmonogram akcí;
- 2) Personální změny v zastoupení organizací a institucí ve Výboru;
- 3) Stručná informace ÚV o činnosti RVUR a jejích dalších výborů;
- 4) Stručná informace o činnosti pracovních skupin (PS URROÚ, PS MA21);
- 5) Stručná informace asociací o situaci po komunálních volbách (SMS, SPOV);
- 6) Postup harmonizace a inovací nástrojů pro udržitelné municipality
  - a. informace k přípravě projektu MUNITool - hodnocení UR a harmonizace nástrojů pro udržitelné municipality (MMR, UK COŽP)
  - b. úvod do dlouhodobé diskuse o metodickém přístupu k hodnocení nástrojů pro udržitelné municipality (na příkladu metody místní Agenda 21)
- 7) Informace o projednání možnosti motivace municipalit k UR v rámci fondů EU a jiných zdrojů (MMR, MV, MŽP);

PŘÍLOHY:

- 1) Prezentace Jana Roneše

K bodu programu č. 1: Kontrola úkolů aktuality, harmonogram akcí

- 1) Posílit sociální pilíř ve Výboru - požádat o nominaci zástupce MPSV. – MPSV bude požádáno o souhrnné doplnění nominací v rámci revize členství ve všech výborech RVUR připravovaného OUR.
- 2) Byl schválen zápis z minulého zasedání VpM.
- 3) Harmonogram akcí institucí a organizací zastoupených ve Výboru v roce 2015 bude spočívat v udržování pracovního přehledu akcí v rámci každého zápisu (viz níže), na základě informací o akcích, které lze prostřednictvím tajemníka výboru do harmonogramu zařadit a pozvánky případně distribuovat jednotlivě.

Harmonogram akcí do léta 2015

NSZM: Valná hromada a Seminář pro nové zastupitele
28. dubna 2015, Praha

STMOÚ: Valné shromáždění a celostátní seminář
17. - 19. května 2015, Č. Budějovice

SMO: Celostátní sněm
21. - 22. května 2015, Olomouc

NSZM: Sekce „Strategické řízení a metody kvality“
21. května 2015, Praha

RVUR: Evropský týden udržitelného rozvoje
30. května – 5. června 2015, ČR

PS MA21: Pracovní verze hodnocení kategorie „A“
3. června 2015, Praha

NSZM: Setkání městských částí k MA21
4. června 2015, Praha

Marie Petrová upozornila na konání festivalu reSite (<http://resite.cz/cs/>), Martin Říha pak na tradiční prezentaci municipalit a krajů Má vlast (<http://www.cestamipromen.cz>).

K bodu programu č. 2: Personální změny v zastoupení organizací a institucí ve Výboru

Tajemník výboru **Jan Mareš** informoval členky a členy o tom, že pozvání ke spolupráci ve výboru přijal Spolek pro obnovu venkova, zastoupený panem Stanislavem Rampasem. V případě zástupců Ministerstva vnitra došlo k personální obměně: pí řed. Kostruhovou nahradil ing. Mgr. David Sláma, ředitel Odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy. Vzhledem k odvolání M. Šimáčka z pozice ředitele Agentury pro sociální začleňování lze očekávat změnu i v tomto případě.

K bodu programu č. 3: Stručná informace ÚV o činnosti RVUR a jejích dalších výborů

Jan Mareš požádal členky a členy výboru o součinnost při síťové analýze aktérů, jejíž součástí bude i dotazník hodnotící Strategický rámec udržitelného rozvoje (SRUR), která by se měla uskutečnit v červnu 2015. Dále informoval o přípravě zasedání RVUR, které se uskuteční dne 7. května 2015, na programu jednání bude diskuse nad materiálem Agenda udržitelného rozvoje či prezentace francouzského velvyslanectví v Praze přípravě 21. konference smluvních stran *Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (21. Conference of the Parties v rámci United Nations Framework – Convention on Climate Change)*. Dále informoval členky a členy výboru o paralelně probíhající konferenci k Evropské úmluvě o krajinně pořádané pod záštitou RVUR, sdělil novinky ohledně příprav Evropského týdne udržitelného rozvoje, nad nímž převezme záštitu předseda vlády Bohuslav Sobotka (více viz www.tydenudrizitelnosti.cz).

Petr Švec požádal o doplnění informací o aktualizaci SRUR a kompetenčních záležitostí s tím spojených. **Jan Mareš** uvedl, že Rada vlády na svém jednání dne 19. února

Rada vlády pro udržitelný rozvoj

Výbor pro udržitelné municipality

schválila žádost o prodloužení termínu aktualizace SRUR o jeden rok, tj. do 31. 12. 2016. V tomto smyslu byl Oddělením pro udržitelný rozvoj připraven materiál pro jednání vlády s názvem *Agenda udržitelného rozvoje*, který v době jednání výboru procházel meziresortním připomínkovým řízením (MPŘ). Ten zároveň naplňuje požadavky na změny statutu Rady vlády schválené na podzim 2014 a zohledňující rovněž i praktické zkušenosti s fungováním obnovené Rady vlády.

David Sláma reagoval s tím, že informace které k předloženému materiálu vzbuzují dojem, že zde existuje snaha vytvořit z RVUR poradní orgán nadřazený ostatním poradním orgánům. Podle jeho názoru může s takto pojatým materiálem nastat kompetenční spor, neboť RVUR jsou dávány pravomoci na řízení strategií v rámci veřejné správy a hrozí vznik duplicit. Tento názor podpořil i **David Koppitz**.

Petr Švec dále požádal o informaci, jak RVUR naložila s usnesením výboru k otázce prolomení limitů těžby hnědého uhlí a jaký je postup v této záležitosti. **Jan Mareš** seznámil členy s výsledky jednání RVUR o této problematice. MUDr. Radim Šrám (AV ČR, v. v. i.) navrhl podpoření výzkumu zdravotních dopadů těžby hnědého uhlí v severočeských pánevních okresech a uložilo Radě vlády se tímto návrhem zabývat na svém dalším zasedání, po dodání podrobnějších podkladů. V současné době se hledají finanční zdroje financování tohoto průzkumu. Při Výboru pro udržitelnou energetiku byla vytvořena neformální pracovní skupina pod vedením Martina Kloze, která ještě nedošla ke konsensuálnímu závěru a požádala o stažení bodu z jednání RVUR.

K bodu programu č. 4: Stručná informace o činnosti pracovních skupin (PS URROÚ, PS MA21)

Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj regionů, obcí a území se od minulého zasedání výboru nesešla, jak informoval **David Koppitz**. Skupina čeká na úkoly, které vzejdou od výboru či případně od RVUR.

Rovněž Pracovní skupina pro místní Agendu 21 se od minulého zasedání výboru nesešla, výkonná tajemnice pracovní skupiny **Marie Petrová** pozvala všechny členy výboru na příští zasedání, které se uskuteční dne 3. června 2015. Na programu jednání bude pracovní posouzení udržitelného rozvoje v municipalitě, ucházející se o kategorii „A“ (Litoměřice), a financování MA21 ze zdrojů MŽP i jiných resortů. MŽP disponuje novým Národním programem životního prostředí, do něhož byla místní Agenda 21 zařazena jako dobrovolný nástroj. Na jednání PS MA21 bude schválen rovněž nový Akční plán podpory MA21 na národní úrovni a následně bude předložen výboru. Na závěr se otázala Davida Koppitze, jaká je aktuální situace metodiky Smart Cities. Podle odpovědi by měla být metodika certifikována do 30. dubna 2015, ale nebude zatím zaručena její využitelnost a MMR nebude tuto metodiku šířit do území.

Pavel Nováček v návaznosti na debatu k PS MA21 otevřel otázku po možnostech ocenění a motivace municipalit, které obhájily kategorii „A“ MA21. **Jiří Krist** se připojil s návrhem, zda se neinspirovat soutěží Vesnice roku, v níž jednotlivé resorty jsou garanty různé stuh. Petr Švec reagoval s tím, že původní záměr bylo propojit „Cenu pro udržitelné municipality“ s Cenou kvality ve veřejné správě udělovanou MV. **David Sláma** doplnil, že téma Ceny kvality bude projednávat dne 19. května 2015 Odborná sekce pro veřejnou správu v rámci Rady kvality. Podle jeho názoru by se předávání Ceny MV mělo obnovit, jedná se zejména o úpravu statusu a nastartování celého procesu. Otázkou zůstává, stihne-li se to do února 2016, resp. jak bude nastaven harmonogram. **Marie Petrová** navázala s tím, že MA21 je vždy vyhodnocována ke konci kalendářního roku a následně jsou MV předány výstupy, proto by stanovit uzávěrku v polovině roku nebylo příliš šťastné. Výbor se bude touto otázkou zabývat na dalších zasedáních.

Rada vlády pro udržitelný rozvoj

Výbor pro udržitelné municipality

K bodu programu č. 5: Stručná informace asociací o situaci po komunálních volbách (SMS, SPOV)

Jan Sedláček informoval o dění ve Sdružení městských samospráv, které komunální volby nijak zásadně neovlivnily. V současné době Sdružení realizuje dva velké projekty z OP LZ, z nichž jeden se zaměřuje na model spolupráce obcí a jeho prosazování a popularizaci, druhý se věnuje pomoci starostům malých obcí. Došlo k obměně některých členů předsednictva, nyní se SMS připravuje na republikové shromáždění, lze proto očekávat další personální změny.

Stanislav Rampas seznámil členy se situací ve Spolku pro obnovu venkova. Ten rovněž obecní volby nijak neovlivnily, 6. ledna 2015 proběhla valná hromada, která zvolila nové vedení Spolku. Jeho členy nejsou pouze municipality, nýbrž i jednotlivci, spolupracuje se širokým spektrem partnerů.

K bodu programu č. 6: Postup harmonizace a inovací nástrojů pro udržitelné municipality

Petr Švec uvedl další bod, který patří ke stěžejní činnosti výboru. Jeho smyslem je zajišťovat horizontální i vertikální kompatibilitu udržitelného rozvoje v území, tedy zaměřit se na jejich měřitelnost a porovnatelnost jednotlivých metod a nástrojů a zároveň zajistit provázanost postupu municipality se státní úrovní.

Projekt MUNITool, který doporučila již i RVUR, může této snaze výrazně napomoci a navýšit odborné kapacity při tomto náročném úkolu. V tuto chvíli je třeba hledat prakticky uchopitelnou podobu tohoto projektu, která by propojovala vertikální i horizontální linii.

Tomáš Háek představil ve stručnosti projekt (blíže viz zápis z 2 jednání výboru ze dne 14. listopadu 2014), o němž jednal s představiteli MMR, které o projekt, resp. jeho dílčí části projeví zájem. **David Koppitz** doplnil, že MMR má velký zájem na sjednocení všech metodických materiálů, kterou jsou využitelné na místní úrovni. Na schůzce s T. Hákem byly zmapovány základní horizontální a vertikální vazby, úkolem zůstává hledat překryvy a nepokrytá místa a zabývat se komplikovanou otázkou měřitelnosti. Dříve, než bude projekt spuštěn, je třeba kladného vyjádření všech, kteří by z něj mohli těžit. Otázkou zůstává, kdo vedle RVUR a jejich výborů zastřeší celý projekt, kdo na něm bude reálně pracovat, kdo povede pracovní a expertní debaty, tj. v čí kompetenci projekt bude. Výbor podle jeho názoru bude průběžně seznamován s průběžnými výsledky a bude fungovat jako recenzní a oponentní platforma. Pro příští zasedání výboru navrhl vytvořit první rešerši vstupů do projektu, s tím, že se zasadí o to, aby se na ní podílelo i MMR. Pokud bude záměr úspěšný, v horizontu 2 až 3 let vznikne národní integrovaný nástroj, jehož využívání by mohlo podpořit hodnocení municipalit a jejich projektů, které prokazatelně respektují zásady udržitelného rozvoje. Na závěr vyzval všechny členy výboru ke spolupráci.

Jiří Krist reagoval za NS MAS, které finišují s přípravou strategií na nejnižší úrovni a přivítal tuto aktivitu MMR. Děje se tak v dostatečném předstihu k příštímu programovému období. Uvítal by, kdyby výsledkem nebyl jeden univerzální nástroj, ale soubor nástrojů, z kterých by si municipality podle své potřeby a svého charakteru mohly vybrat. S tím **David Koppitz** souhlasil a doplnil, že projekt MUNITool může napomoci zlepšit i strategické řízení na úrovni státu i vůči EU. Objem investovaných prostředků nemůže být brán jako dostačující výstup. Je třeba měřit kvalitu, nikoliv kvantitu (počet školení, nákup techniky atp.). V tomto smyslu dosud není metodicky dořešeno hodnocení průřezového principu udržitelného rozvoje. **Marie Petrová** doplnila svou zkušenost s připomínkováním materiálů EU.

Rada vlády pro udržitelný rozvoj

Výbor pro udržitelné municipality

Petr Švec se připojil k návrhu Davida Koppitze, aby se výbor touto problematikou a projektem MUNITool dlouhodobě zabýval, neboť ve výboru jsou zastoupeny všechny typy uživatelů výsledků tohoto projektu. V návaznosti na dotaz **Yvonny Gailly** byla diskutována otázka zahraničních inspirací a zkušeností.

Pavel Nováček se podělil o své zkušenosti s měřením udržitelnosti na národní a nadnárodní úrovni, kde se na příkladu HDI (*Human Development Index*) ukazuje, že v jednoduchosti může být síla. Přitom má HDI, slouží jako nejčastější alternativa k HDP, jen 4 ukazatele. Varoval před pokusem vytvořit holistickou a univerzální, nicméně komplikovanou a špatně uplatnitelnou metodiku. **Ivo Bělonohý** podpořil tento názor svou zkušeností se zaváděním nástrojů do municipálních úřadů, kdy se od EFQM (European Foundation for Quality Management) přešlo přes CAF (*Common Assessment Framework, Společný hodnotící rámec*) až k nejjednoduššímu modelu START, který původní rozsáhlý nástroj zmenšil do souboru 50 otázek. O obdobném postupu lze postupovat i v tomto případě. Při propagaci projektu MUNITool je třeba zdůrazňovat, že se nejedná o další nástroj, nýbrž o záměr zhodnocení a synergie již existujících nástrojů.

Petr Švec ve své prezentaci představil úvod do dlouhodobé diskuse o metodickém přístupu k hodnocení nástrojů pro udržitelné municipality, která by následně mohla být jednou ze součástí projektu MUNITool. Pro zpřehlednění vlastností nástrojů pro udržitelné municipality je třeba posoudit zacílení a vlastnosti metod za využití multikriteriálního hodnocení, tj. např. podle těchto hledisek:

- deklarace postupu k udržitelnému rozvoji v základním nastavení metody
- doporučení k využívání metody ze strany EU, OSN a dalších mezinárodních institucí
- oficiální podpora metody ze strany státní správy ČR (usnesení vlády, dokumenty ministerstev)
- oficiální zakotvení metody v územní veřejné správě (v rámci úřadů, v rámci samospráv)
- zaměření metody na interní svět úřadu a/nebo na rozvoj území
- sledování komponenty strategického plánování a řízení za pomoci metody
- sledování komponent komunikace a participace za pomoci metody
- sledování měřitelnosti procesů / výstupů / dopadů za pomoci metody
- zaměření metody pouze na hodnocení kvality nebo doporučení postupu (dobrá praxe, metodiky doporučených postupů, ap.)
- kombinovatelnost s ostatními metodami a programy
- míra využívání metody v územní veřejné správě (počet realizátorů, pokrytí území)
- horizontální spolupráce mezi realizátory metody (podpůrné asociace, ap.)
- existující možnosti vzdělávání a rozvíjení kompetencí v realizaci metody (akreditované vzdělávání realizátorů, know-how báze).

Uvedená rámcová hlediska byla ilustrována na příkladu metody MA21, která má v municipalitách ČR již dvacetiletou tradici. Z podobných hledisek by měly být posouzeny také programy, které mohou sloužit jako nástroje pro udržitelné municipality (viz minulé zápisy).

K bodu programu č. 7: Informace o projednání možnosti motivace municipalit k UR v rámci fondů EU a jiných zdrojů (MMR, MV, MŽP)

Petr Švec požádal o krátkou informaci zástupce MV a MMR, ze strany MŽP byla informace k národním zdrojům financování sdělena již v bodě č. 4. **Jan Roneš** představil pohled MV,

Rada vlády pro udržitelný rozvoj

Výbor pro udržitelné municipality

jeho prezentace je k zápisu připojena jako příloha č. 1. **David Sláma** jeho prezentaci doplnil informací k zadávání analýz metod kvality v návaznosti na implementaci Strategického rámce pro rozvoj veřejné správy. Analýzy proběhnou jak na úrovni státních institucí, tak v územní veřejné správě. Do 30. dubna 2015 by mělo být finalizováno zadání vstupních analýz, jimiž by se měla 29. května Rada vlády pro veřejnou správu.

David Koppitz doplnil, že v dobíhajícím programovém období byla již část finančních prostředků investována do zavádění metod kvality a bylo by dobré tyto metody posilovat, rozvíjet, doplňovat a propojovat. Úkol MMR vidí zejména v lepší definici a vyhodnocování kritéria příspěvku jednotlivého projektu k udržitelnému rozvoji, s nímž se musí vypořádat žadatelé o peníze z evropských fondů. Lze uvažovat např. o doložení existence zavedeného systému řízení kvality ze strany žadatele o projekt. Bude zapotřebí též vzdělávat hodnotitele projektů v tomto směru. Podobný názor sdělil v diskusi také **Pavel Nováček**.

Podle názoru **Jiřího Krista** by bylo třeba systém nastavit tak, aby nebrzdil konkurenceschopnost a rozvoj obcí, což by se mohlo stát, pokud by na ně byla aplikována jednotná metrika. Spíše by se přimlouval k zavedení společného základu, doplněném o kritéria stanovená každou municipalitou zvláště. Podle **Davida Koppitze** by však měla být všechna kritéria objektivizovaná a tato problematika představuje důležité téma pro další činnost výboru.

Datum příštího zasedání výboru bylo stanoveno na 23. června 2015 od 13:30 hod. na Úřadu vlády.

ÚKOLY:

- 1) Posílit sociální pilíř ve Výboru - požádat o nominaci zástupce MPSV.
Zajistí: ÚV
- 2) Promyslet a navrhnout hlediska, podle kterých by mohly být hodnoceny nástroje pro udržitelné municipality (metody kvality, programy).
- 3) Promyslet a navrhnout metodické přístupy pro oficiální hodnocení udržitelného rozvoje jako horizontální priority v evropských fondech.

Počet stran zápisu: 6
Počet příloh: 1
Zápis zhotovil: Jan Mareš
Ověřil: Petr Švec